

ACC. N:R M. 14862:1-12.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Oslo Eskilsson, Färingtofta*
Härad: *N. Åsbo* Berättare: " " "
Socken: *Färingtofta* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1959* Född år *1877* i *Färingtofta*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Säl och andva finrum. s. 1-12.

LuF 112

30/4 -59

Sal och andra rumSalen Tillkomst

Här böningshus Byggnaden på 1800 Talet
var det vanligt, på de större gårdarne
att utom inredning av övriga rum

Sal inrättades på ena ändan av
böningshuset, detta rum brukade vara
omkring 10 a 12 alm långt, och tvärs över
böningshuset från vägg till vägg

Här på min gård i Kåholma var från
salen böningshuset delat på längden till
folkastuan och var i ena halvan / rum
och kontor, samt i andra halvan Vågkomare
och förestuga, därefter var folkastuan
som också var ett rum som gick tvärs
över huset och var i storlek med
salen, därefter kom köket, därefter var
böningshuset delat igen, den ena var

Laf 112

1.

2
Sjöriskammare, den andra var fin-
rum som kallades Sommarstuan
der var eldstad, då däremot Eldstad
ej fanns i fanns i något annat rum
utom folkastuan, men der var en stor
sättning der de kunde eldas varmt
ut i de andra rummen, sådana
2
boingshus med 2 skorstenar, kunde
ju eldstad sättas även i andra rum
Husbondspöket hade alltid sitt sovrum
i folkastuan, Salar fanns på 1890 talet.
2 i Teolohna på N: 1 & 2, den ena på
N: 1 var min egendom på N: 2 fanns
ännu egendomen är på 2,5 tunnland
adlat och 2,00 tunnland skogsmark
däruutom var 2 egendomen i
Fringsjöby by som jag köper till
på min gård byggdes 1940 nytt Boingshus

3
 så salen försvarar om någon
 förändring skett på Färingtofts ställen
 kan jag ej säga på H-2. Kåhorna är
 den kvar som 1890 men det bonings-
 huset ej så gammalt, några andra
 benämningar på rumm kan jag ej
~~Uppmärksaming~~ ~~eller~~ ~~Belysning~~
 som jag först nämndt va ej eldstad
 utom i folkastuan och sommarstugan
 men boningshus med 2 skorstenar
 kunde ju möjligen även ha en i
 salen, men det var nog säkert för
 den användes ju mest på sommaren
 skulle den användas fick de elda upp
 i folkastuan och värma upp alla rummen
 Här i Färingtofts socken fick vi eldst-
 kust skänkt i början av 1920 förut hade
 vi fotogenlampor i folkastuan var

4 i Folketsalen var en stor lampa som hängde i taket över matbordet, för övrigt var en stor Bordslampa som stod på ett av bordena i salen, i övrigt var det mindre bordslampor som placerades i rummen av flera slag när Elektriska belysningen installerades den åren i salen

Wäggbeklädnad

Från den tid jag minns var den tapetserad på väggarna i salen med enkla enfärgade tapeter. Tapeter var vitt takpapper på loftet, det tapetserades ofta hand på en gång i hela huset något man på den här tiden ej sådana fanns mer på 1880 talet. Den enda beskrivning avsett för endast bordgårdarna, det var ej någon dekorationsmålning var sig på väggar

5
 eller tak, i salen någon panel fans
 ej på den tiden. Taket golv fönster
 och dörrar var lik de andra rummen
 målning
 I salen var placerat 1 större
 klädskåp 1 Byrå 1 soffa att sitta
 på 6 till större och ett mindre bord
 samt 6 till 8 stolar. Träsätet var
 var något olika men mest gran
 och fur. soffan var stoppad att
 sitta på. Stolarnas vora släta med
 putsade säten. Här fans möbelsnickare
 på orten något finare köptes i möbel-
 apparer i samhällen eller på fly mark-
 nad i Klippans där det möjligt fans
 att köpa. Stolar tillverkades mest av
 snickare på orten de övermålades
 så att de skulle likna Hagbylund

6. Upp. Ök. Kladdskåpet stod gerna vid
vänstra sidan vid ingången ^{i salen} i
Byrån vid vänstra ytterväggen, de
köper gerna målade i möbelsaffär
eller på marknaden. Gunstlän fans
också, men de flyttades bland i,
andra rum att sitta i, den köptes
alltid i möbelsaffär eller marknaden
den var på länge svängde med de
och använd som salsmöbel.

Pians eller orgel fans ej i kantboken
kammaren

Övrig möblering

Har ej någon bildstad fans i salen
kunde ej några väster placeras
den under vintern, spåttkåppan
fans det alltid, och en större spegel

gardinerna var i början av
1900-talet endast korta kvärgardiner
men på 1920-talet blev det långgardiner
7 i nuvarande format, det fanns speglar
även i några av de andra rummen
men de voro mindre, prydnads-
föremål förekom mycket sparsamt
på golvet var lagda hemmavädda
vävda mattor, som husmännarna
som husmännarna själva vävde av
lämpligt ~~lit~~ klippta fraser från
beklädnad och dylikt, linoleum-
7 i mattor ~~det~~ blev ej allmänna förr
än på 1930-talet

Salens användning

8. På vintertid kunde salen som ej hade eldstad ej användas, utom då stora gästbud skulle hållas, fick de elda i folkartugan, så det blev vant i alla rummen. Sedan kunde gärna vid jul tiden, då eldades ett par dagar, så det blev vant överallt, på sommaren kunde gåsterna utan vidare placeras i salen granna och tillfälliga besökare, bjöds ej ut i salen, utan serverades i de andra rummen. Familjen använde ej salen om söndagarna om ej framväde kommer, numera då ej salen finnes delat i flera rum, jag kan ej minnas salen användes till dans eller kurförkov. de var i folkastusen sedan skedd

som gästuen användes ej salen
 i salen fanns ej soppålar, vid hög
 = Tiderna rengjordes ofta pryddes med
 med blommor, om det var en tid
 9 då blommor fanns. Som viqstrum har
 jag alldrig hört att den används
 här, här på landet försigår visser
 mest i kyrka eller prästgård.
 Salen städades då de vänta gäster
 i salen var en klädskåp där de
 bästa kläderna förvarades, det är
 ett furrum som varje dag städades
 och alltid var redo ta emot gäster
 i en Byrå förvarades linne, och dylikt
 applen eller dylikt förvarades ej
 i salen.

Andra rummet

7. sommarstugan förvarades
retorn bredt och stolar en säng att
10 ligga i, så var även fallet med
rummet ^{mellan} ~~och~~ kontoret och salen
på kontoret var skrivbord flyttor
och böcker samt stolar i folkar-
-stugan var säng för husbonde
- folkets gästmått långbord med bänkar
och stolar där allt gästmåttet
intog sina måltider, en del ändringar
har nog skett de senaste 30 åren

Orsaken till salens tillkomst

Salens tillkomst fick ju stå i
samband med bostadsbyggnaden
jag tror ej ut för 100 år sedan de
tänkte så mycket på gästbord
utan någon som kände sig stor

och m²aktig, skulle hava ett stort
rum, att sammankalla mycket
folk till rådgivning, när så en
annan skulle bygga kände från sig
11 lika m²aktig och skulle också hava
sal, vi ser också att gårdar som
ligger kringströdda och ensliga
har byggt salar, det är tydligt att
mycket stor förändring skett mellan
husbonde och tjänare på de senaste
60 åren, nu betraktar de varandra
som jämlika mot för då det var
stor klasskillnad mellan husbonde
och tjänstefolk. På 1900-talet är
det varligt att barn efter det de
böja skolan får egna rum de
inredas mest på loftet. Det är
ganska ofta här på orten att

Kalás förtäggas utan för kensmet

ACC. N:R M. 14862:12.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

12.

Här har vi gästgivaregården i
Sjänggen Hjungbygd vid
Skarvålid

12

Hvem har Torva Korunn en
Bygdegård der många kalas
hållas från denna trakten vilket
kan inverka på möbleringen